

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Вступ до перекладознавства»

Ступінь вищої освіти *Бакалавр*
Спеціальність *035 Філологія*
Освітня програма *«Англійська мова та друга іноземна»*
Рік навчання *1-2, семестри 2-3*
Форма навчання *денна, заочна*
Кількість кредитів ЄКТ *4*
Мова викладання *українська і англійська*

Лектор курсу Сидорук Галина Іванівна, кандидат філологічних наук,
доцент
Контактна інформація seagalina@gmail.com
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=274>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Метою навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства» є набуття базових знань студентів з теорії перекладу та про особливості професії перекладача, ознайомлення з базовою понятійно-термінологічною системою перекладознавства, формування вмінь розпізнавання різних видів перекладу, знайомство з сучасними теоретичними проблемами процесу перекладу, формування уявлення про множинність трансформацій під час перекладу та їхню сутність, ознайомлення з нормами професійної поведінки перекладача.

Завдання вивчення навчальної дисципліни в теоретичному сенсі є наступними: удосконалювати та розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно навчатись новим методам дослідження в своїй професійній діяльності; самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати в практичній діяльності нові знання та вміння, в тому числі в нових галузях знань, безпосередньо не пов'язаних зі сферою діяльності; породжувати нові ідеї (креативність), адаптуватися до нових ситуацій, давати оцінку накопиченому досвіду та аналізувати свої можливості.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Годи- ни (лекції/ лабора торні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1 «Одиниці перекладу»				
<p>Тема 1. Професія: перекладач. Клятва св. Ієроніма. Коротка історія розвитку професії. Освіта перекладача, завдання, етика. Основні принципи теорії перекладу. Лексико–граматичні взаємодії.</p>	2/2	<p><i>Знати</i> присягу Св. Ієроніма; <i>уміти</i> перекладати присягу з англійської на українську мову; <i>аналізувати</i> текст присяги з лінгвістичної точки зору; <i>розуміти</i> завдання та етику перекладача</p>	<p>Виконання практичного домашнього завдання (присяга Св. Ієроніма). Виконання самостійної роботи, конспектування першоджерел з метою розуміння якостей та завдань перекладача</p>	5
<p>Тема 2. Роль і значення перекладацької професії. Якість перекладача. Права та обов'язки. Особливості роботи з іноземцями.</p>	2/2	<p><i>Знати</i> основи перекладацької професії; <i>вміти</i> пояснити якості, права та обов'язки перекладача під час роботи з іноземними носіями мови; <i>аналізувати</i> приклади власних імен на рівні фонем і графем</p>	<p>Здача практичного домашнього завдання; конспектування першоджерел; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів</p>	5
<p>Тема 3. Базові принципи теорії перекладу. Теорія трансформацій.</p>	2/2	<p><i>Знати</i> базові принципи теорії перекладу та теорії трансформацій. <i>Уміти</i> розрізняти одиниці перекладу</p>	<p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), конспектування першоджерел</p>	10

<p>Тема 4. Екстралінгвістичний фактор. Типи фонових знань. Машинний переклад. Автоматичні перекладачі та словники.</p>	<p>2/2</p>	<p><i>Знати</i> типи фонових знань; <i>уміти</i> перекладати українською мовою приклади із застосуванням фонових знань; <i>аналізувати</i> текст з лінгвістичної та екстралінгвістичної точки зору; <i>розуміти</i> різницю між одиницями перекладу та мовними рівнями</p>	<p>Здача практичного домашнього завдання; конспектування першоджерел; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів</p>	<p>10</p>
<p>Тема 5. Граматичні, лексичні та стилістичні проблеми науково-технічного перекладу. Види трансформацій при перекладі науково-технічних текстів.</p>	<p>2/2</p>	<p><i>Знати</i> граматичні, лексичні та стилістичні проблеми науково-технічного перекладу; <i>аналізувати</i> текст присяги з лінгвістичної точки зору; <i>розуміти</i> завдання та етику перекладача</p>	<p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), конспектування першоджерел; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів</p>	<p>10</p>
<p>Тема 6. Проблема одиниці перекладу. Класифікація ОП. Рівень інтонації. Переклад на рівні фонем/графем. Перекладацька транскрипція і транслітерація, змішані випадки.</p>	<p>2/2</p>	<p><i>Знати та вирішувати</i> проблеми перекладу мовних одиниць; знати класифікацію ОП; <i>уміти</i> пояснити рівень інтонації; здійснювати переклад на рівні фонем/графем: розрізняти перекладацьку транскрипцію та транслітерацію і застосовувати у практиці перекладу; <i>вміти</i> застосовувати їхні змішані випадки.</p>	<p>Здача практичного домашнього завдання; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів</p>	<p>10</p>
<p>Тема 7. Переклад на рівні морфем. Греко-латинські інтернаціональні морфеми – префікси, корені, суфікси.</p>	<p>2/2</p>	<p><i>Знати</i> теорію перекладу на рівні морфем; <i>знати</i> значення і відтінки значень афіксів греко-латинського походження; <i>уміти</i> перекладати афіксальні лексичні одиниці українською мовою; <i>аналізувати</i></p>	<p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), конспектування першоджерел з метою розуміння якостей та задач</p>	<p>10</p>

Тема 8. Поморфемний переклад термінів. Синонімічні пари префіксів грецького та латинського походження та розуміння їх значення в складі слова.	2/2	<i>Знати</i> теорію перекладу на рівні морфем; <i>уміти</i> перекладати терміни українською мовою	Здача практичного домашнього завдання; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів	10
Модульна контрольна робота 1				30
Всього за змістовий модуль 1				100
Всього за 2 семестр (очна форма), 1 семестр (заочна форма)				70
Залік				30
Усього за курс				100
Модуль 2 «Перекладацькі трансформації»				
Тема 1. Переклад на рівні слів. Категорія роду в англійській та українській мовах та її відображення в перекладі. Особливості перекладу іменників.	2/2	<i>Знати</i> теорію перекладу на рівні слів; <i>уміти</i> встановлювати рід англійських лексичних одиниць та відображати його в перекладі українською мовою; <i>знати</i> особливості перекладу іменників.	Здача практичного домашнього завдання; конспектування першоджерел; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів	5
Тема 2. Способи перекладу визначеного/невизначеного артиклів. Розбіжності використання займенників в мові оригіналу та мові перекладу.	2/2	<i>Знати</i> способи перекладу означеного /неозначеного артиклів; <i>знати</i> розбіжності використання займенників у мові оригіналу та мові перекладу.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), конспектування першоджерел; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів	5
Тема 3. Особливості перекладу прикметників і прислівників. Системи дієслівних часів в МО і МП.	2/2	<i>Уміти</i> перекладати прикметники та прислівники; <i>знати</i> системи дієслівних часів в МО і МП.	Здача практичного домашнього завдання; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів	10

<p>Тема 4. Неособові форми дієслова. Спостереження Н.Галь про роль дієслова і дієслівних форм в книзі «Слово живе і мертво».</p>	2/2	<p><i>Знати і визначати</i> не особові форми дієслова; <i>уміти</i> аналізувати спостереження Н.Галь про роль дієслова і дієслівних форм в її книжці «Слово живе і мертво».</p>	<p>Здача практичного домашнього завдання; конспектування першоджерел; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів</p>	10
<p>Тема 5. Переклад сполучників та однорідних членів з різними прийменниками. «Хибні друзі перекладача».</p>	2/2	<p><i>Уміти</i> перекладати сполучники та однорідні члени з різними прийменниками українською мовою; знати теорію «хибних друзів перекладача», скласти список омонімів та вміти перекладати їх в контексті.</p>	<p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), конспектування першоджерел; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів</p>	10
<p>Тема 6. Переклад на рівні словосполучень. Переклад на рівні словосполучень.</p>	2/2	<p><i>Знати</i> теорію перекладу на рівні словосполучень; <i>уміти</i> перекладати на рівні словосполучень; скласти та вивчити напам'ять основні популярні ідіоми англійської мови, крилаті та розмовні вирази, фразові дієслова.</p>	<p>Здача практичного домашнього завдання; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів</p>	10
<p>Тема 7. Фразові дієслова та стійкі розмовні вирази. Сленг як проблема перекладу. Переклад на рівні речення та тексту. Заміни як тип перекладацьких трансформацій.</p>	2/2	<p><i>Знати</i> структуру та семантику фразових дієслів та стійких розмовних виразів; <i>уміти</i> перекладати на рівні речення та тексту; <i>знати</i> теорію лексичних та лексико-граматичних заміни як типу перекладацьких трансформацій.</p>	<p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), конспектування першоджерел з метою розуміння якостей та задач</p>	10

Тема 8. Лексичні заміни. Конкретизація, генералізація, заміна причини наслідком і навпаки. Антонімічний переклад, компенсація, вилучення як проблема перекладу. Процес передачі синтаксичних значень.	2/2	<i>Знати</i> теорію лексичних заміни; <i>вирізняти</i> конкретизацію, генералізацію, заміни причини наслідком і навпаки та <i>вміти</i> вносити відповідні трансформації під час перекладу; <i>уміти</i> застосовувати антонімічний переклад, компенсацію, вилучення; <i>знати</i> теорію передачі синтаксичних значень в перекладі.	Здача практичного домашнього завдання; переказ теоретичного матеріалу з наведенням прикладів	10
Модульна контрольна робота 2				30
Всього за змістовий модуль 2				100
Всього за 3 семестр (очна форма), 2 семестр (заочна форма)				70
Іспит				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

1. *Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г.* Вступ до перекладознавства. навч. посібник для студентів спец. "Переклад" – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 295 с.
2. *Кальниченко О. А.* Теорія перекладу. Частина перша : для студентів 3-4 курсів факультету «Референт-перекладач», які навчаються за спеціальністю 035 Філологія (Переклад) / Нар. укр. акад., [каф. теорії та практики перекладу ; авт.-упор. О. А. Кальниченко]. Харків : Вид-во НУА, 2019. 64 с.
3. *Карабан В. І.* Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 656 с.
4. *Корунець, І.В.* Вступ до перекладознавства. Вінниця: Нова Книга, 2008. 512 с.
5. *Мамрак А.В.* Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 304 с.
6. *Sydoruk G. I.* Basics of Translation Theory: навчальний посібник (англійською мовою) К.: Інтерсервіс, 2019. 328 с.
7. Етапи процесу перекладу.
https://www.ctslanguageink.com/translation_process.php
8. Основні моделі перекладу. <https://books.google.pl/books?id=WWg6AAAAQBAJ&pg=PA84&ig=jYaMiIp8VzCf7RoNwCFbg6JsrcM&hl=uk&sa=X&ved>
9. Семантична модель перекладу.
http://www.academia.edu/1426730/The_Roles_of_Semantics_in_Translation
10. Трансформаційна модель перекладу.
<http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/331/3.pdf>
11. Комунікативна модель перекладу. <http://www.worldtrans.org/TP/TP1/TP1-17.HTML>
12. Типи еквівалентності. <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/331/4.pdf>
13. Теорія рівнів еквівалентності.
<http://translationjournal.net/journal/14equiv.htm>
14. Стилістичні особливості в перекладі. <http://www.translationdirectory.com/article122.htm>